

Arbetslösheten inom kultur, kommunikation och kreativ sektor

DIK:s
arbetslöshetsrapport
2024

Förord

Arbetslösheten bland de yrkesgrupper DIK organiserar är generellt låg och har så varit under lång tid. I årets arbetslöshetsrapport kan vi dock konstatera att andelen arbetssökande har ökat med 0,4 procentenheter och nu landar på 2,9 procent. Det är värt att reflektera över.

Den högsta andelen arbetslösa finns som föregående år bland de som arbetar med språk. Det beror till stor del på att de ofta arbetar inom konjunktur känsliga branscher, till exempel förlagsbranschen, och dessutom har en hög andel egenföretagare. Glädjande nog tycks ökningen inom detta område ha avstannat.

Kommunikation och kreativ sektor har en kraftigare ökning – 0,5 procentenheter – av arbetssökande jämfört med många andra grupper. Även här återfinns de flesta inom den konjunktur känsliga privata sektorn.

Den kraftigaste ökningen finns dock bland de som arbetar inom museum och kultur. Här har arbetslösheten gått upp med 0,7 procentenheter och låg i slutet av året på 3,9 procent. Med tanke på att kulturbudgetarna på alla nivåer – nationellt, regionalt och kommunalt – krymper år för år, så är detta en både naturlig och uteslutande sorglig utveckling. Kultur varken uppstår eller når ut av sig själv. Den kräver en lång rad av olika yrken som på olika sätt bidrar med sin kompetens. Utan dem blir det oundvikligen mindre kultur till folket.

För den som hamnar i arbetslöshet är skälig ersättning och goda omställningsmöjligheter oundgängliga. DIK vill inte se nedtrappningar av ersättningsnivåerna, utan en höjning och indexering. Det behöver också finnas bättre strukturer för utbildning, omställning och kompetensutveckling i hela landet, inte minst inom de områden där de DIK organiserar verkar.

Anna Troberg, förbundsordförande i DIK

"För den som hamnar i arbetslöshet är skälig ersättning och goda omställningsmöjligheter oundgängliga."

Innehåll

Förord	2
Innehåll	3
Sammanfattning	4-5
Om rapporten	6-7
Arbetslöshetsdefinitionen som används i rapporten	7
DIK:s yrkesgrupper	7
De flesta DIK-medlemmar är med i a-kassan	8
Ökad arbetslöshet under 2024	9-16
Arbetslösheten planade ut under slutet av året	10
Arbetslösheten i DIK jämfört med i Akademikernas a-kassa	11
DIK-medlemmar i program hos Arbetsförmedlingen	11
DIK-medlemmar som har en anställning med stöd	12
Variationer i olika yrkesgrupper	13
Större arbetslöshet bland män	14
Arbetslöshet i olika delar av landet	15
Unga fortsatt hårdast drabbade	16
Avslutning	17-19
Ökningen i arbetslöshet mattas av under 2025	18
Prognos för DIK:s yrken	18
DIK arbetar för bättre stöd vid arbetslöshet	20-22
En skälig arbetslöshetsersättning	20-21
Bättre stöd för matchning, omställning och livslångt lärande	21
Fler insatser för utrikes födda akademiker	22
En svensk egenföretagarmodell	22

Om DIK

DIK är facket för alla som arbetar eller studerar inom kultur, kommunikation eller kreativ sektor. DIK har över 20 000 medlemmar runt om i landet och ingår i Saco, Sveriges akademikers centralorganisation. DIK är partipolitiskt obundet.

Författare: Johanna Alm Dahlin, DIK

Formgivning: Petter Odevall, DIK

Omslagsbild: Alexander Donka

DIK 2025:1

Sammanfattning

I slutet av 2024 var andelen arbetssökande DIK-medlemmar 2,9 procent, vilket är 0,4 procentenheter högre jämfört med samma period året innan.

Den största ökningen syns bland de som arbetar inom musei- och kultursektorn, följt av kommunikation och kreativ sektor. DIK bedömer att ökningen i arbetslöshet bland medlemmarna nu har stannat av men att den kommer ligga kvar på en förhöjd nivå under 2025.

- I december 2024 var 2,9 procent av DIK-medlemmarna arbetssökande (fick a-kassa eller deltog i ett program hos Arbetsförmedlingen). Det är en ökning jämfört med december 2023 då andelen var 2,5 procent. Majoriteten av de arbetssökande (55 procent) hade varit arbetslösa en kortare tid (0–6 månader).
- Därutöver hade ungefär en halv procent av medlemmarna en subventionerad anställning. Här finns personer som har varit arbetslösa en längre tid och av olika skäl har svårare att komma in på arbetsmarknaden.

2,9 %

av DIK-medlemmarna var arbetssökande i slutet av 2024.

- Andelen arbetssökande är högst bland de som arbetar med språk (4,2 procent) och lägst inom arkiv (1,2 procent). Den största ökningen under året syns bland de som arbetar inom museum och kultur (från 3,2 till 3,9 procent), samt inom kommunikation och kreativ sektor (från 3,4 till 3,9 procent). Bibliotekarier har fortsatt låg arbetslöshet, även om en mindre ökning syns även där (från 1,3 till 1,6 procent).
- De som är nya i arbetslivet är fortsatt hårdast drabbade – i gruppen 25–29 år är 5 procent arbetssökande. Under 2024 syns också en relativt stor ökning bland de som är 40–49 år. Män är arbetslösa i högre utsträckning än kvinnor.
- DIK bedömer att den ökning i arbetslöshet som skett under 2023–2024 nu har mattats av, men att den kommer att ligga kvar på en högre nivå även under 2025. Undantaget är musei- och kulturmiljösektorn där DIK ser en risk att arbetslösheten ökar ytterligare något under året på grund av neddragningarna inom kultursektorn.
- De flesta DIK-medlemmar är med i a-kassan (91,8 procent) och har tillsammans med DIK:s inkomstförsäkring ett starkt skydd vid arbetslöshet.

Arbetslösheten är lägst inom arkivområdet och högst bland de som arbetar med språk.

DIK arbetar för att den som är arbetslös ska få en skälig ersättning och omställningsinsatser som leder till rätt jobb. Förbundet ger också stöd och råd till medlemmar som behöver det.

Om rapporten

DIK följer arbetslöshetsutvecklingen bland förbundets medlemmar och tar varje år fram en rapport som visar läget utifrån faktorer som yrkesområde, kön, ålder och geografiskt område.

Uppgifterna i rapporten baseras primärt på DIK-medlemmar som också är medlemmar i Akademikernas a-kassa (vilka som ingår i urvalet framgår under respektive diagram). Statistiken tas fram genom att DIK:s medlemsregister samkörs med Akademikernas a-kassas register månad för månad.

Medlemmar som är registrerade som studenter ingår inte i underlaget, eftersom det främst är de som står till arbetsmarknadens förfogande som är av intresse för rapporten. Medlemmar över 66 år ingår inte heller eftersom reglerna för a-kassan inte tillåter medlemskap efter 66-årsdagen¹. Från och med 2026 kommer åldersgränsen i a-kassan kopplas till riktåldern för pension och höjas successivt².

Det kan finnas mörkertal i den grupp som inte är anslutna till Akademikernas a-kassa. Det gäller medlemmar som kvarstår som studerande trots att de har avslutat sina studier, samt nyexaminerade som inte är med i a-kassan eller inte har arbetat tillräckligt för att uppfylla kraven för ersättning.

---

¹ Akademikernas a-kassa, [Medlemskapet förlängs till 66 år](#)

² Riktålder är en pensionsålder som tar hänsyn till den ökande medellivslängden i Sverige och kommer från och med 2026 att styra vid vilken ålder de olika delarna inom den allmänna pensionen kan tas ut. Läs mer hos [Pensionsmyndigheten](#).

Arbetslöshetsmättet som används i rapporten

Individerna som förekommer i rapporten kan delas in i tre grupper:

1. Får arbetslöshetsersättning från Akademikernas a-kassa.
2. Får aktivitetsersättning och deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program hos Arbetsförmedlingen.
3. Har en anställning med stöd via Arbetsförmedlingen (även kallat subventionerad anställning).

De som i rapporten benämns som "arbetssökande" utgörs av grupp 1 och 2. Det är individer som fått ersättning från a-kassan den aktuella månaden (grupp 1), samt individer som var inskrivna i ett program hos Arbetsförmedlingen och därigenom har fått aktivitetsersättning från Försäkringskassan (grupp 2). I de fall en individ under samma månad har fått både arbetslöshetsersättning och aktivitetsersättning räknas individen endast en gång.

Grupp 3 utgörs av individer som av olika anledningar har svårare att komma in på arbetsmarknaden. Det kan vara personer som varit arbetslösa en längre tid, är nya i Sverige, saknar arbetslivserfarenhet eller har nedsatt arbetsförmåga. Anställningar med stöd är anpassade utifrån individens behov och arbetsgivaren får ekonomisk ersättning för dessa.

DIK:s yrkesgrupper

Som en bakgrund visas i figur 1 DIK:s övergripande yrkesgrupper och hur stor andel av medlemmarna som tillhör respektive grupp.

Den största andelen av DIK-medlemmarna finns inom kommunikation och kreativ sektor (36 procent) följt av museum och kultur (28 procent). De som arbetar inom bibliotek utgör den enskilt största yrkesgruppen (26 procent), medan arkiv och språk är mindre grupper inom förbundet.

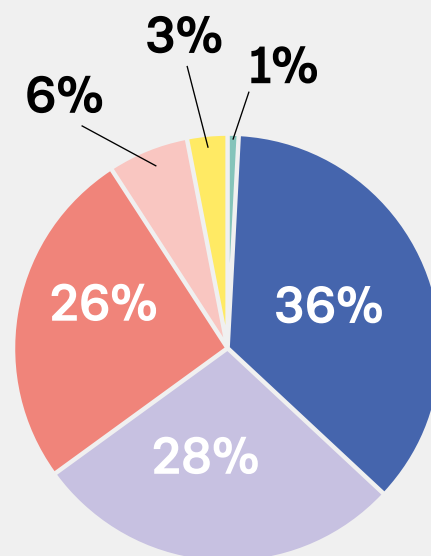
Majoriteten av DIK:s medlemmar arbetar inom kommunikation och kreativ sektor, museum och kultur eller bibliotek.

Figur 1.

Andel medlemmar i DIK:s yrkesgrupper.

- Kommunikation och kreativ sektor
- Museum och kultur
- Bibliotek
- Arkiv
- Språk
- Uppgift saknas

Not: Statistiken baseras på uppgifter i medlemsregistret som medlemmarna själva lämnat och avser samtliga DIK-medlemmar i december 2024. Inom gruppen museum och kultur ryms bland annat personer som arbetar med kulturmiljö, kulturproduktion eller kulturadministration. Inom gruppen språk ryms till exempel teckenspråkstolkare, översättare och språkvetare.

De flesta DIK-medlemmar är med i a-kassan

Majoriteten av DIK-medlemmarna är med i a-kassan (91,8 procent) och har tillsammans med DIK:s inkomstförsäkring ett starkt skydd vid arbetslöshet.

Under de senaste åren har antalet medlemmar i Sveriges a-kassor ökat och fler än någonsin har nu ett medlemskap i en a-kassa³. Att fler söker den trygghet som ett medlemskap i a-kassan innebär beror sannolikt på att arbetslösheten har ökat inom många yrken och branscher till följd av den pågående lågkonjunkturen.

Inom DIK ligger andelen medlemmar som är anslutna till Akademikernas a-kassa på ungefär samma nivå som föregående år – en svag minskning syns från 92,3 procent i december 2023 till 91,8 procent i december 2024. 92 procent är dock fortfarande en hög nivå jämfört med arbetsmarknaden i stort där ungefär sju av tio är med i en a-kassa⁴.

92 %

av
DIK-medlem-
marna är med i
a-kassan.

³ Sveriges a-kassor, **Knappt 4 miljoner är medlemmar i a-kassan**, 23 januari 2025

⁴ Sveriges a-kassor, **Fem bra skäl att vara medlem**, 23 januari 2025

Ökad arbetslöshet under 2024

I genomsnitt har andelen arbetssökande DIK-medlemmar legat på 2,9 procent under 2024. Den största ökningen i arbetslöshet har skett i privat sektor.

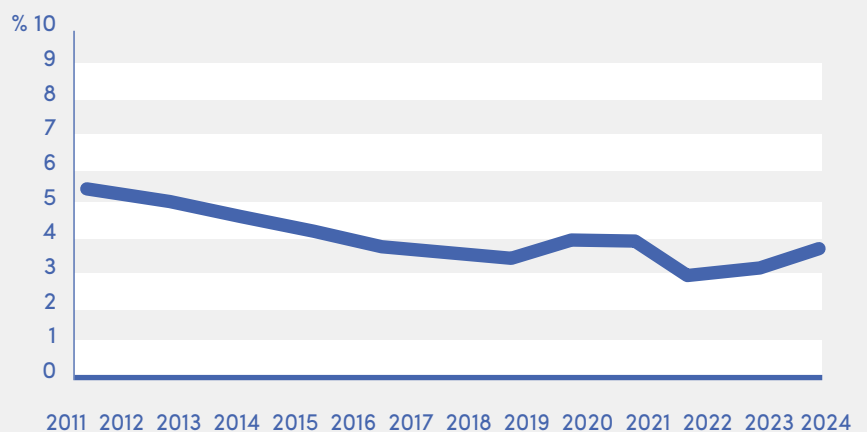
Som figur 2 visar minskade andelen arbetssökande DIK-medlemmar successivt till och med 2018. Det stämmer väl överens med utvecklingen i samhället i stort – under denna period var tillväxten av nya jobb hög. Under 2019 ökade arbetslösheten något på grund av en avmattning i ekonomin och under 2020 syntes en kraftigare ökning till följd av coronapandemin som slog hårt mot flera av DIK:s yrkesgrupper. Arbetslösheten bland DIK-medlemmarna minskade därefter under 2021 och 2022 i takt med att arbetsmarknaden återhämtade sig efter pandemin.

Under 2023 och 2024 syns återigen en ökning i arbetslöshet. Andelen av alla DIK-medlemmar i arbetsför ålder som var arbetssökande var i snitt 2,3 procent under 2023 och 2,9 procent under 2024. Tittar man endast på de DIK-medlemmar som också är med i Akademikernas a-kassa är andelen arbetssökande något högre (3,1 procent i genomsnitt under 2024).

Den största ökningen i arbetslöshet har skett i privat sektor. DIK saknar uppgift om arbetsmarknadssektor för många medlemmar och redovisar därför inte siffror kring detta.

Figur 2.
Andel arbetslösa DIK-medlemmar 2011-2024

Not: Statistiken avser alla medlemmar i DIK utom studenter samt personer över 66 år. Diagrammet visar medeltalet för andelen arbetslösa i procent år för år (de som fick a-kassa eller deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program). Medeltalet för 2024 var 2,9 procent.

Arbetslösheten planade ut under slutet av året

Under 2024 har andelen arbetssökande DIK-medlemmar pendlat något, med en topp i augusti på strax över 3 procent. Mot slutet av året sjönk arbetslösheten tillbaka något och landade i december på 2,9 procent. Det är en ökning med 0,4 procent jämfört med december 2023 då andelen arbetssökande låg på 2,5 procent.

Som figur 3 visar syns ökningen främst bland de som fått a-kassa vilket 1,94 procent av medlemmarna fick i december 2024. Andelen som har deltagit i program hos Arbetsförmedlingen och fått aktivitetsersättning ökade något under början av året men har därefter sjunkit och låg i december 2024 på 0,96 procent, vilket är ungefär samma nivå som i december 2023.

Andelen av DIK:s medlemmar som har haft en anställning med stöd (så kallad subventionerad anställning) har legat lågt och stabilt under året (0,51 procent i december 2024).

Tittar man djupare på statistiken framgår att 55 procent av de DIK-medlemmar som var arbetssökande i december 2024 hade varit det i 0–6 månader. En mindre andel (27 procent) hade varit det i över ett års tid.

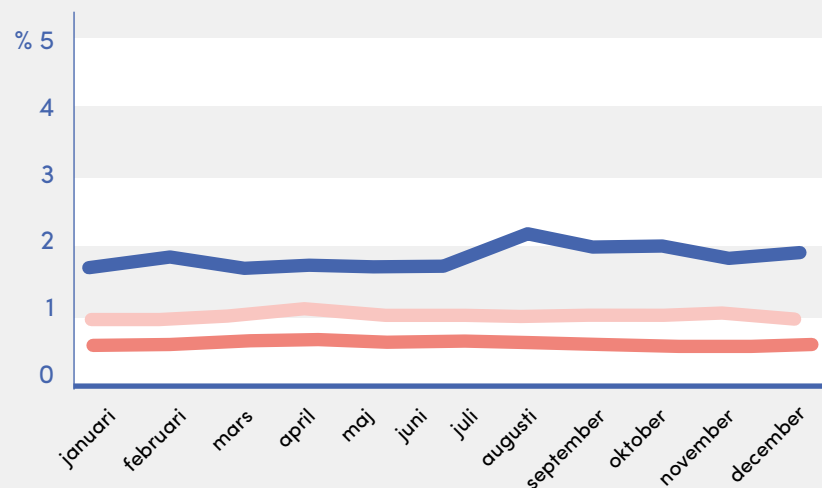
Andelen medlemmar som står långt från arbetsmarknaden är med andra ord fortfarande låg och för de flesta blir perioden av arbetslöshet kort. Detta framgår också av figur 5 och 6.

2,9 %
av
DIK-medlemmarna
var arbetssökande
i slutet av 2024.

Figur 3.
Arbetslöshetsutveckling i DIK
under 2024

- A-kassa
- Anställning med stöd
- Program

Not: Statistiken avser alla medlemmar i DIK utom studenter samt personer över 66 år.

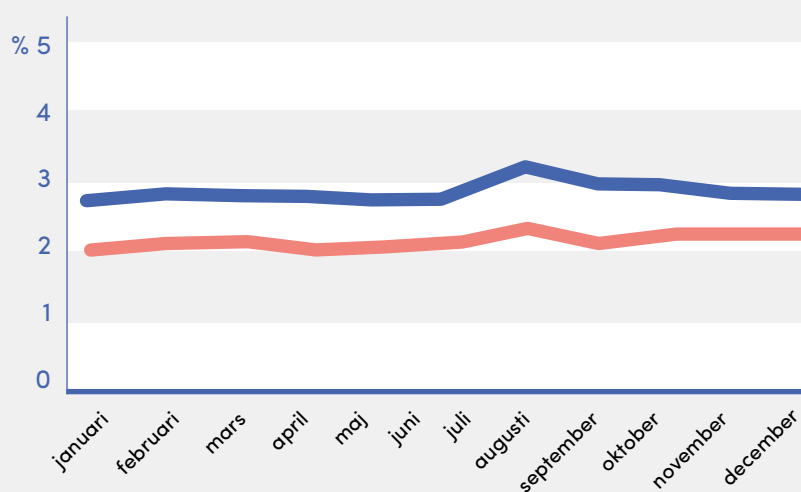
Arbetslösheten i DIK jämfört med i Akademikernas a-kassa

Figur 4 visar andelen medlemmar i DIK respektive den totala andelen medlemmar i Akademikernas a-kassa som har fått a-kassa eller aktivitetsersättning under året. Linjerna följs åt och visar att arbetslösheten har ökat något i båda grupperna med en topp i augusti. I december 2024 låg andelen arbetsökande medlemmar i DIK 0,6 procentenheter högre än inom Akademikernas a-kassa som helhet. 2,3 procent av medlemmarna i Akademikernas a-kassa var arbetsökande, jämfört med 2,9 procent av DIK:s medlemmar.

Figur 4.
Arbetslösheten i DIK respektive Akademikernas a-kassa under 2024.

- DIK
- Akademikernas a-kassa

Not: Linjen för DIK avser alla medlemmar i DIK, exklusive studenter samt personer över 66 år.

DIK-medlemmar i program hos Arbetsförmedlingen

Den som deltar i ett program hos Arbetsförmedlingen får aktivitetsersättning som betalas ut av Försäkringskassan. Antalet DIK-medlemmar som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program ökade något under 2024 – i december deltog 197 personer. Se figur 5.

Figur 5. Antal i program hos Arbetsförmedlingen.

Program	December 2023	December 2024	Förändring
Arbetsmarknadsutbildning	2	6	4
Arbetspraktik	0	4	4
Förberedande utbildning	3	8	5
Förmedlingsinsatser	23	18	-5
Jobb- och utvecklingsgaranti	125	132	7
Jobbgaranti för ungdomar	2	3	1
Kartläggning, vägledning och rehab	27	21	-6
Start av näringsverksamhet	3	5	2
Totalt	185	197	12

Antalet DIK-medlemmar som deltar i insatser via Arbetsförmedlingen har ökat något, medan antalet som har en subventionerad anställning har minskat.

Den övervägande vanligaste programaktiviteten för DIK-medlemmar är jobb- och utvecklingsgarantin – ett program för den som varit arbetslös under en längre tid och som behöver hjälp att komma tillbaka till arbetslivet. Programmet består av individuellt utformade insatser och stöd, kombinerat med aktivt jobbsökande. En annan relativt vanlig insats är kartläggning, vägledning och rehab – en förberedande insats inför ett annat arbetsmarknadspolitiskt program, en utbildning eller ett arbete där man identifierar den arbetssökandes kompetenser och behov. Bland de DIK-medlemmar som deltar i arbetsmarknadspolitiska program har sju av tio varit arbetslösa i över ett års tid.

DIK-medlemmar som har en anställning med stöd

En anställning med stöd innebär att arbetsgivaren får ekonomisk ersättning för att anställa någon som har svårt att få arbete (kallas även subventionerad anställning). Det kan vara en person som har varit arbetslös en längre tid, är ny i Sverige eller som har nedsatt arbetsförmåga på grund av en funktionsnedsättning.

Som figur 6 visar har antalet DIK-medlemmar som har en anställning med stöd minskat något under 2024. De vanligaste formerna av anställning med stöd bland medlemmarna är trygghetsanställning och lönebidrag. Båda stöden gäller personer som har nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionsnedsättning⁵.

Figur 6. Antal anställda med stöd via Arbetsförmedlingen.

Anställning med stöd	December 2023	December 2024	Förändring
Lönebidrag	34	33	-1
Nystartsjobb	5	0	-5
Offentligt skyddat arbete	0	2	2
Särskilt anställningsstöd	1	1	0
Trygghetsanställning	55	53	-2
Utvecklingsanställning	7	7	0
Totalt	102	96	-6

⁵ Arbetsförmedlingen, [Stöd för dig som är arbetslös](#)

Variationer i olika yrkesgrupper

Som figur 7 visar finns det stora variationer i arbetslöshet mellan olika yrkesgrupper inom DIK.

Arbetslösheten är lägst bland medlemmar som arbetar inom arkiv (1,2 procent), där den dessutom har sjunkit under året.

Bland de som arbetar på bibliotek har arbetslösheten ökat något, sannolikt till följd av kommunernas åtstramade ekonomi, men den ligger fortfarande på en låg nivå (1,6 procent).

Den största ökningen syns bland de som arbetar inom museum och kultur (från 3,2 till 3,9 procent). En bidragande orsak är sannolikt att kulturbudgetarna har minskat både nationellt och lokalt.

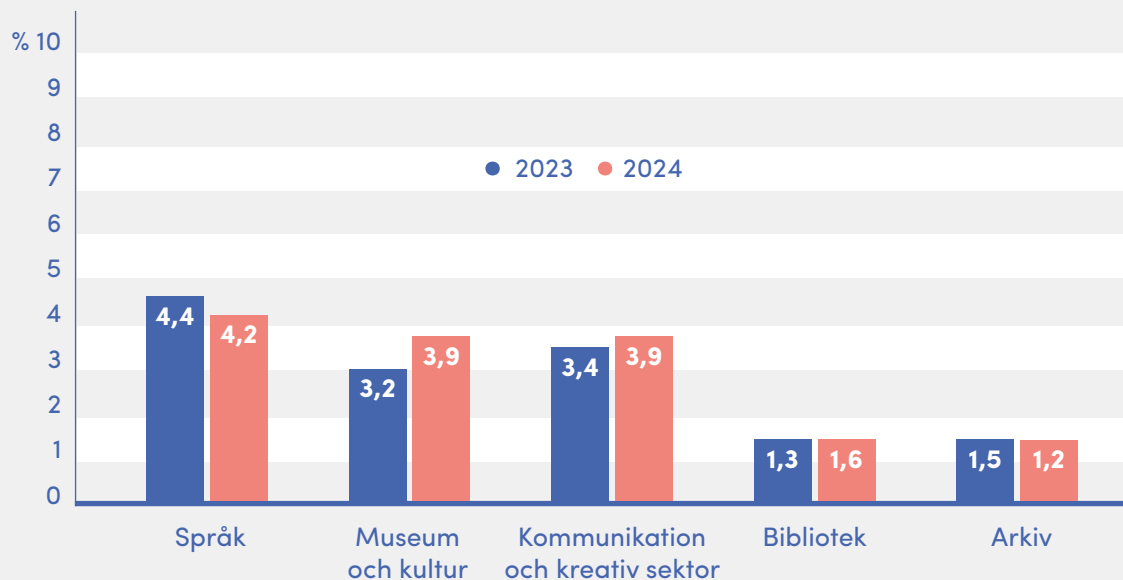
Även inom kommunikation och kreativ sektor syns en något kraftigare ökning jämfört med andra grupper (från 3,4 till 3,9 procent). Här är särskilt den privata sektorn konjunkturkänslig.

Högst andel arbetsökande finns fortsatt bland de som arbetar inom språk (4,2 procent). Även detta är en konjunkturkänslig bransch som dessutom har en mycket hög andel egenföretagare. Ökningen i arbetslöshet skedde dock främst under 2023 och verkar därefter ha stannat av.

Arbetslösheten är lägst inom arkivområdet och högst bland de som arbetar med språk.

Figur 7.

Arbetslöshet i DIK:s yrkesgrupper, december 2023 jämfört med december 2024.

Not: I datan ingår personer som är medlemmar i både DIK och Akademikernas a-kassa. Studenter samt personer över 66 år ingår inte. Diagrammet visar hur stor andel av dessa som fick ersättning från a-kassan eller deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program hos Arbetsförmedlingen och fick aktivitetsersättning i december 2023 jämfört med december 2024.

Större arbetslöshet bland män

Män är arbetslösa i högre grad än kvinnor. Det gäller både bland DIK:s medlemmar och bland akademiker i stort⁶.

I december 2024 var 3,7 procent av männen inom DIK arbets-sökande, jämfört med 3,0 procent av kvinnorna. Arbetslösheten har dock ökat något mer bland kvinnorna under året. Se figur 8.

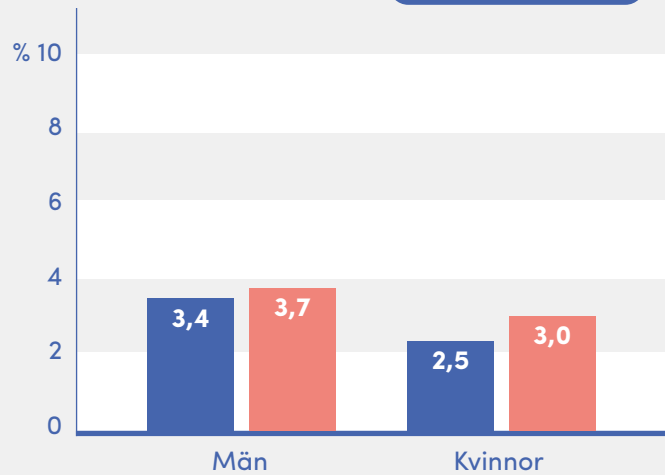
Vid slutet av året var 3,7 procent av männen arbetssökande, jämfört med 3,0 procent av kvinnorna.

Figur 8.

Andel arbetssökande män respektive kvinnor, december 2023 jämfört med december 2024.

● 2023 ● 2024

Not: I datan ingår personer som är medlemmar i både DIK och Akademikernas a-kassa. Studenter samt personer över 66 år ingår inte. Diagrammet visar andelen män respektive kvinnor som fick ersättning från a-kassan eller deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program hos Arbetsförmedlingen och fick aktivitetsersättning.

⁶ Saco, [Arbetslösheten för akademiker](#) (låg i december 2023 på 4,2 % för kvinnor och 4,5 % för män)

Arbetslöshet i olika delar av landet

Sex av tio DIK-medlemmar bor i de tre storstadsregionerna Stockholm, Skåne eller Västra Götaland. Lägger man även till Uppsala täcks drygt sju av tio medlemmar in.

Som figur 9 visar har arbetslösheten ökat i alla delar av landet utom i Skåne, där ökningen i stället skedde under 2023 och har legat kvar på samma nivå under 2024.

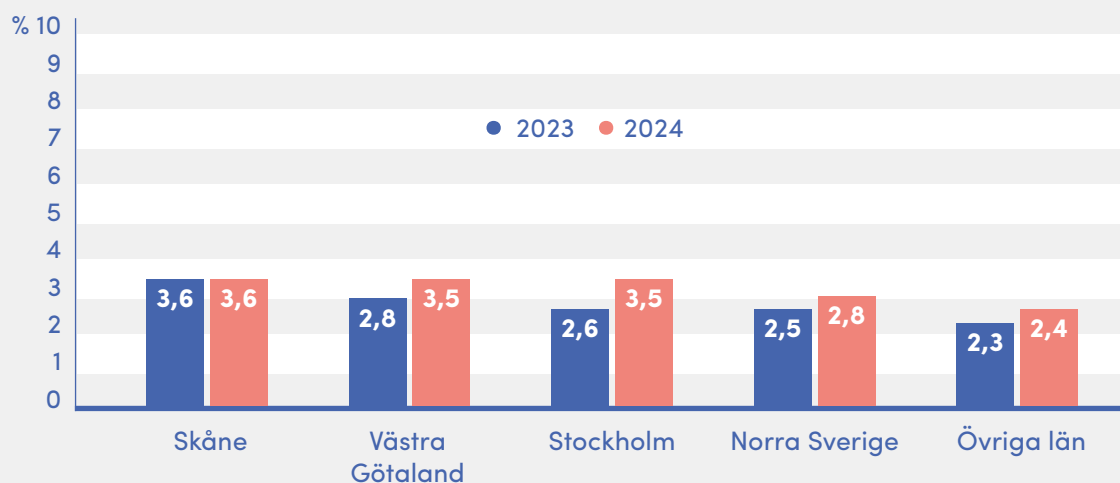
Den största ökningen under året ägde rum i Stockholm och Västra Götaland vilket innebär att dessa regioner nu ligger på ungefär samma nivå som Skåne. I norra Sverige och övriga län är arbetslösheten lägre. Vilka län som ingår i respektive grupp framgår av noten under diagrammet.

Utvecklingen bland DIK-medlemmarna stämmer väl överens med läget för befolkningen i stort. Enligt Arbetsförmedlingen har det försvagade ekonomiska läget drabbat hela landet, men särskilt storstadsområdena som är mer exponerade för lågkonjunktens effekter på grund av att den konsumtionsberoende privata tjänstesektorn är större där. I landets norra delar har lågkonjunktens effekter varit mindre⁷.

Arbetslösheten är högst i storstadsregionerna.

Figur 9.

Arbetslöshet i olika geografiska områden, december 2023 jämfört med december 2024.

Not: I datan ingår personer som är medlemmar i både DIK och Akademikernas a-kassa. Studenter samt personer över 66 år ingår inte. Diagrammet visar andelen personer som fick ersättning från a-kassan eller deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program hos Arbetsförmedlingen och fick aktivitetsersättning. I "norra Sverige" ingår Dalarna, Gävleborg, Jämtland, Norrbotten, Värmland, Västerbotten och Västernorrland. I "övriga län" ingår Blekinge, Gotland, Halland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Södermanland, Uppsala, Västmanland, Örebro och Östergötland.

⁷ Arbetsförmedlingen, [Regionala utsikter hösten 2024](#)

Unga fortsatt hårdast drabbade

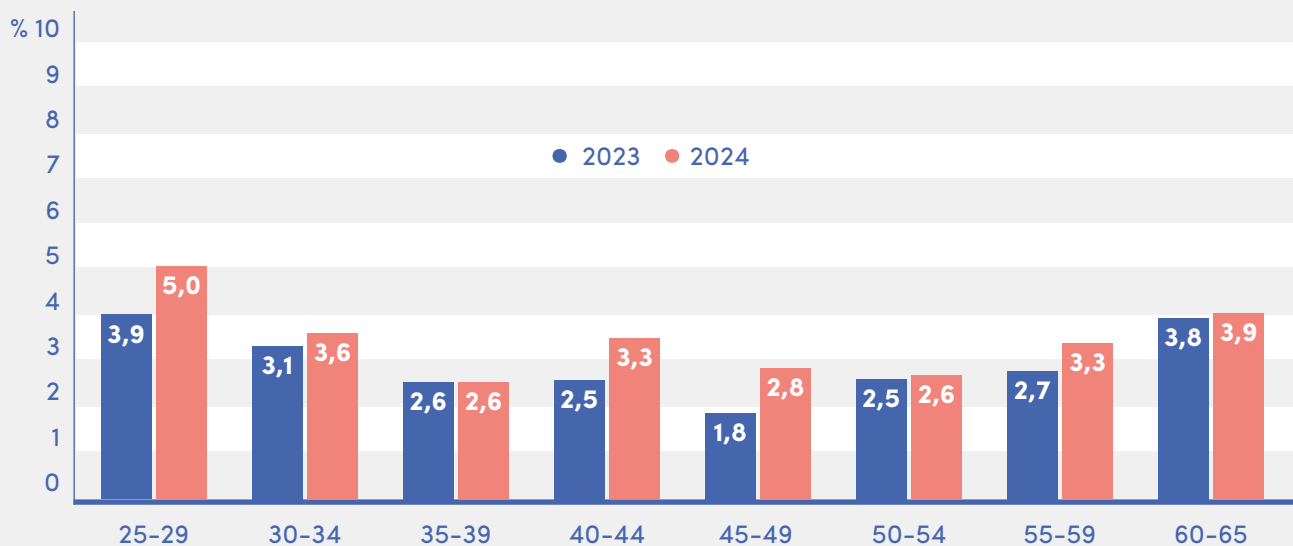
Arbetslösheten har ökat i alla åldersgrupper under året, men den största ökningen syns bland de allra yngsta medlemmarna och i grupperna 40–44 år och 45–49 år.

Yngre personer är generellt mer konjunkturkänsliga – det är ofta där arbetslösheten ökar först och mest när konjunkturen viker. Detta syns i figur 10 som visar att arbetslösheten har fortsatt att öka i åldersgruppen 25–29 år, och nu ligger på 5 procent. Även den äldsta åldersgruppen 60–65 år har en högre nivå av arbetslöshet jämfört med andra grupper (3,9 procent), men där har ingen större ökning skett under året.

De allra yngsta har drabbats hårdast av den ökade arbetslösheten.

Figur 10.

Arbetslöshet i olika åldersgrupper, december 2023 jämfört med december 2024.

Not: I datan ingår personer som är medlemmar i både DIK och Akademikernas a-kassa. Studenter samt personer över 66 år ingår inte. Diagrammet visar andelen som fick ersättning från a-kassan eller deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program hos Arbetsförmedlingen och fick aktivitetsersättning. Gruppen 24 år och yngre är för liten för att slutsatser ska kunna dras och ingår därför inte i jämförelsen.

Avslutning

Under 2024 har arbetslösheten ökat något bland DIK:s medlemmar, särskilt bland de som arbetar inom musei- och kulturmiljösektorn och den privata kommunikationsbranschen. DIK bedömer nu att den generella ökningen i arbetslöshet bland medlemmarna har stannat av, men att det kan dröja något innan den sjunker tillbaka till samma nivåer som innan lågkonjunkturen.

Som figur 11 visar har arbetslösheten ökat under året – både i befolkningen i stort där 8,0 procent är arbetslösa, och bland akademiker där motsvarande siffra är 4,8 procent.

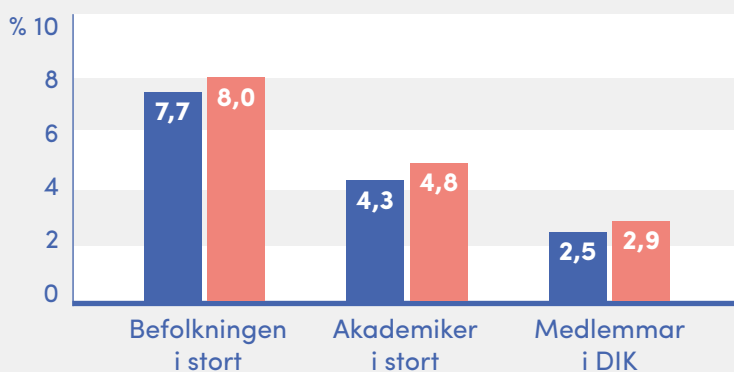
Att andelen arbets sökande är lägre bland DIK:s medlemmar (2,9 procent) jämfört med akademiker i stort beror sannolikt på att de som står längre från arbetsmarknaden mer sällan är fackligt anslutna samt att det fortfarande är brist på arbetskraft inom flera av DIK:s yrkesgrupper.

Värt att notera är att siffrorna från SCB respektive Saco och DIK inte är helt jämförbara eftersom de inkluderar personer i olika åldrar och med olika utbildningsnivå (vilka som ingår i respektive data framgår av noten under diagrammet).

Arbetslösheten har ökat under året – både bland DIK:s medlemmar och i samhället i stort.

Figur 11.
Förändring i arbetslöshet 2023–2024.

● 2023 ● 2024

Not: Siffrorna avser arbetslösheten i december 2023 och december 2024. Datan kommer från SCB⁸ (befolkningen 15–74 år), respektive Saco⁹ (akademiker 16–64 år) och DIK (samtliga medlemmar undantaget studenter och personer över 66 år).

⁸ SCB, Arbetskraftsundersökningarna (AKU), 24 januari 2025

⁹ Saco, Arbetslösheten för akademiker, december 2024

Ökningen i arbetslöshet mattas av under 2025

Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten i befolkningen kommer att sluta öka under den första halvan av 2025, för att därefter gradvis minska i takt med att konjunkturen stärks. Enligt prognosen kommer arbetslösheten dock att fortsätta ligga på en högre nivå under hela 2025 och 2026, jämfört med hur det såg ut innan lågkonjunkturen. Samtidigt betonar Arbetsförmedlingen att många arbetsgivare fortfarande har svårt att hitta arbetskraft med efterfrågad kompetens¹⁰. Konjunkturinstitutet gör en liknande bedömning och prognos¹¹.

Enligt Arbetsförmedlingen, SCB och andra aktörer är den stora utmaningen, både här och nu och på sikt, den stora grupp av människor som står långt från arbetsmarknaden. Andelen långtidsarbetslösa i befolkningen har ökat över tid och utmaningarna är särskilt stora för de som varit utan arbete i två år eller mer. Den här gruppen består i huvudsak av personer med lägre utbildning eller nedsatt arbetsförmåga, personer som är över 55 år och personer som är födda utanför Norden¹².

DIK bedömer att ökningen i arbetslöshet bland medlemmarna har stannat av, men att den kommer att fortsätta ligga kvar på ungefär samma nivå under 2025.

Prognos för DIK:s yrken

Att göra prognoser kring arbetslöshet innebär alltid en osäkerhet, och det gäller inte minst i ett omvärldspolitiskt skakigt läge. Med det sagt bedömer DIK att arbetslösheten kan komma att öka något i vissa medlemsgrupper även under 2025, men att den generella ökning i hela medlemsgruppen som har skett under 2023–2024 har bromsat in. Även om ingen större ökning är att vänta under 2025 kommer det sannolikt att dröja innan arbetslösheten bland medlemmarna sjunker tillbaka till samma nivåer som innan lågkonjunkturen.

På längre sikt påverkas arbetslösheten av i vilken grad DIK-medlemmarna får tillgång till relevant kompetensutveckling, inte minst kopplat till den snabba digitala och tekniska utvecklingen.

Kommunikationsbranschen

Inom kommunikation och kreativ sektor har det länge varit relativt hög konkurrens om jobben – ett läge som har förvärrats under lågkonjunkturen som har slagit särskilt hårt mot den privata sektorn. DIK bedömer att ökningen i arbetslöshet kommer att plana ut under 2025 vilket betyder en fortsatt hög konkurrens. Samtidigt är arbetsmarknaden för framför allt kommunikatörer bred och för vissa inriktningar och kompetenser kan det tvärtom vara brist på arbetskraft. Den som till exempel har uppdaterad digital kompetens och är snabb på att haka på nya arbetssätt kan vara mycket eftertraktad på arbetsmarknaden. Eftersom många arbetar inom sektorn finns det också många tjänster i omlopp.

¹⁰ Arbetsförmedlingen, [Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2024](#), 17 december 2024

¹¹ Riksdagen, [Arbetsmarknadsutskottets öppna sammanträde om läget på arbetsmarknaden och arbetslösheten](#), 28 januari 2025

¹² Riksdagen, [Arbetsmarknadsutskottets öppna sammanträde om läget på arbetsmarknaden och arbetslösheten](#), 28 januari 2025; Arbetsförmedlingen, [Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2024](#), 17 december 2024

Musei- och kulturmiljösektorn

I den bredare musei- och kulturmiljösektorn bedömer DIK att arbetslösheten kommer fortsätta öka något under 2025. Sektorn tampas sedan länge med knappa resurser och kortsiktiga projektsatsningar och på senare år har kulturbudgetarna pressats ytterligare¹³, samtidigt som många kulturverksamheter har höga kostnader för hyror och renoveringar. Arbetsmarknaden präglas av en hög grad av osäkra och tillfälliga anställningar och en relativt hög konkurrens om jobben, och DIK ser en risk att fler i sektorn kommer att sägas upp under 2025. Samtidigt är det brist på kompetens inom vissa områden – den med rätt erfarenhet eller spetskompetens kan vara eftertraktad även i lågkonjunktur.

Språkbranschen

DIK bedömer att arbetslösheten kommer fortsätta ligga relativt högt inom språkbranschen även under 2025. Lågkonjunkturen har slagit mot flera yrkesgrupper som arbetar med språk, exempelvis översättare, redaktörer och språkkonsulter. En orsak är att många av dessa är egenföretagare vilket innebär en särskild utsatthet i lågkonjunktur. Språkbranschen och jobbutbudet påverkas också av AI¹⁴. Samtidigt finns det grupper inom språkområdet som har en låg nivå av arbetslöshet, inte minst teckenspråkstolkare. Även om vissa regioner har ett pressat ekonomiskt läge är bristen på tolkar fortsatt hög i stora delar av landet samtidigt som för få söker sig till utbildningarna.

Bibliotek och arkiv

Även om det ekonomiska läget också drabbar bibliotek och arkiv, bedömer DIK att dessa grupper kommer att fortsätta ha en låg arbetslöshet under 2025. Detta då en stor grupp yrkesverksamma närmar sig pensionsåldern, samtidigt som antalet utbildningsplatser inte matchar behoven. I juli 2025 inleds dessutom en stor satsning på att bemanna landets skolbibliotek vilket sannolikt kommer att innebära en stor efterfrågan på bibliotekarier under lång tid framöver.

---

¹³ Myndigheten för Kulturanalys, [Samhällets utgifter för kultur 2023](#); Magasin K, [Fortsatt minskning av kulturens andel av budgeten](#), 19 september 2024; Magasin K, [Regional kultur får minskat stöd](#), 24 januari 2025

¹⁴ DIK, [Språkbransch i förändring](#), 2024

DIK arbetar för bättre stöd vid arbetslöshet

Den som är arbetslös måste få en ersättning som går att leva på och fungerande omställningsinsatser. DIK arbetar för att det ska bli verklighet och ger stöd och råd till de medlemmar som behöver det.

En skälig arbetslöshetsersättning

Ett medlemskap i a-kassan ger den som blir arbetslös en ersättning som baseras på tidigare inkomst. Det finns dock ett tak för hur hög ersättningen kan bli och på grund av att ersättningsnivåerna har halkat efter inkomstutvecklingen blir ersättningen från a-kassan ofta orimligt låg utan en facklig inkomstförsäkring¹⁵.

DIK vill se en permanent höjning av arbetslöshetsersättningen och att taket ska indexeras så att det följer inflation och löneutveckling. Den som förlorar jobbet måste få en ersättning som går att leva på och trygghet för att ställa om till ett nytt arbete som motsvarar personens utbildning och kompetens. Ingen tjänar på att individer pressas ut i felmatchade jobb. DIK har därför motsatt sig de nedtrappningar i arbetslöshetsersättningen som ska införas under 2025¹⁶.

Stigande arbetslöshet slår ofta hårt mot studenter och nyexaminerade men få uppfyller kraven för att få ersättning från a-kassan. Även om arbetslöshetsförsäkringen primärt ska skydda förlorad arbetsinkomst, behöver den också ge trygghet under övergången från studier till arbete. DIK vill därför att studerandevillkoret ska återinföras för de som har avlagt en högskoleexamen.

---

¹⁵ Saco, [Inflation, indexering och offentliga trygghetsförsäkringar](#), 2023

¹⁶ Arbetsmarknadsdepartementet, [Så stärker den nya a-kassan arbetslinjen](#), 13 augusti 2024

Bättre stöd för matchning, omställning och livslångt lärande

Att arbetslösheten stiger samtidigt som arbetsgivare har svårt att hitta rätt kompetens visar att matchningen inte fungerar. Regeringen behöver satsa på bättre strukturer för utbildning, omställning, stöd och kompetensutveckling i hela landet.

För långtidsarbetslösa är olika former av subventionerade anställningar viktiga. DIK vill se fler subventionerade anställningar inom kultur, kommunikation och kreativ sektor, men också insatser för att fler ska ta del av dessa exempelvis genom att taket för de löner som subventioneras höjs.

Det är viktigt att Arbetsförmedlingens tjänster inte enbart erbjuds digitalt, utan att det också går att få personligt och individuellt anpassat stöd. Det är inte minst viktigt för personer som står långt från arbetsmarknaden eller har mindre kunskaper i svenska. Arbetsförmedlingen behöver få mer resurser för att kunna erbjuda detta i högre utsträckning.

Möjligheten till kompetensutveckling är också viktig mot bakgrund av den snabba tekniska och digitala utvecklingen som innebär att många kontinuerligt behöver ställa om till nya arbetsätt. Här behövs inte minst ett bredare, mer flexibelt och relevant utbud av utbildning inom DIK:s områden. Det är också avgörande att arbetsgivare avsätter tillräcklig tid och budget för kompetensutveckling. Det kräver att kompetensbehov hos både medarbetare och verksamhet kartläggs i samråd med lokala fackliga företrädare och att långsiktiga planer för kompetensutveckling tas fram.

Fler insatser för utrikes födda akademiker

Allt för många som kommit till Sverige med utbildning inom DIK:s områden är arbetslösa eller arbetar inom yrken som inte matchar deras utbildningsbakgrund. I stället arbetar många i lågkvalificerade bristyrken¹⁷.

Alla nyanlända akademiker måste snabbt och enkelt få validera och komplettera sin utbildning och få del av yrkesanpassade språkutbildningar och subventionerade jobb. Även den som redan har ett arbete men som är felmatchad behöver kunna ta del av vissa av Arbetsförmedlingens insatser på deltid för att få ett jobb inom sitt utbildningsfält. Dessutom behöver alla arbetsgivare jobba aktivt för att anställa fler med utländsk bakgrund och för att motverka diskriminering.

En svensk egenföretagarmodell

De svenska trygghetssystemen är utformade med tillsvidareanställningen som norm, vilket gör att egenföretagare inte omfattas på samma sätt som anställda. Att gruppen inte heller omfattas av kollektivavtal och dess tilläggsförsäkringar får konsekvenser för skyddet vid arbetslöshet och omställning. Då nivåerna i trygghetssystemen har sänkts drastiskt under de senaste 30 åren blir den som inte omfattas av kollektivavtal särskilt utsatt¹⁸. DIK arbetar för att egenföretagare och kombinatörer (den som kombinerar egenföretagande med en anställning) ska ha en naturlig och given plats i den svenska modellen, inklusive i arbetslöshetsförsäkringen.

5 tips på förmåner i ditt medlemskap!

- DIK:s inkomstförsäkring ger ersättning utöver a-kassans tak – läs på om villkoren så att du vet vad som gäller för dig.
- Förhandling vid uppsägning eller varsel, till exempel på grund av arbetsbrist.
- CV-granskning och karriärcoachning ger dig viktig hjälp när du behöver göra en omstart.
- Individuell rådgivning kring ytterligare försäkringsskydd som just du kan behöva.
- DIK erbjuder också en rad försäkringar och tjänster till egenföretagarmedlemmar.

Om du har frågor eller behöver stöd kan du alltid kontakta DIK:s kansli via fraga@dik.se

¹⁷ DIK, Invandrade akademikers kompetens slösas bort, 2021

¹⁸ DIK, Den svenska egenföretagarmodellen, 2022

dik

**Facket för kultur,
kommunikation
och kreativ sektor**